Gemeente rapportage Mook en Middelaar
Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016

Leeswijzer

De onderstaande lokale rapportage is een korte samenvatting van de belangrijkste resultaten uit de Gezondheidsmonitor 2016 op gemeente- en wijkniveau in vergelijking met de regio. Voor de juiste lezing zijn een aantal zaken van belang. Een volledige beschrijving van de achtergrond van het onderzoek is te vinden in het e-magazine “Hoe gaat het met ons?”. In deze regionale rapportage worden ook de thema’s verder toegelicht, de vragenstellingen beschreven, duiding gegeven aan de resultaten en trends (op regionaal niveau) en aanbevelingen gedaan. Onder de regio Limburg-Noord (LN) verstaan we de 15 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg [1].

Na een steekproeftrekking hebben in de gemeente Mook en Middelaar 885 volwassenen (19-64 jaar) en 647 ouderen (65 jaar en ouder) een vragenlijst ontvangen, daarvan hebben 304 volwassenen (34%) en 341 ouderen (53%) de vragenlijst ingevuld. De beschikbare data is vervolgens gewogen op achtergrondkenmerken, waardoor de resultaten representatief zijn voor alle inwoners van de gemeente.
Hieronder staat een rekenhulp om een indicatie te geven om hoeveel mensen het gaat. Bijvoorbeeld 75% van de volwassenen heeft betaald werk, dit zijn dan 3.232 volwassenen.

% uitgedrukt in aantal inwoners	Totaal aantal inwoners Mook en Middelaar	1%	5%	10%	25%	50%	75%
Volwassenen (19-64 jaar)	4.309	43	215	431	1.077	2.155	3.232
Ouderen (65+)	1.972	20	99	197	493	986	1.479

[1] Het gaat hier om de gemeenten: Beesel, Bergen, Gennep, Echt-Susteren, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Weert.

Hoofdpunten demografie gemeente Mook en Middelaar

Algemene kenmerken

De gemeente Mook en Middelaar kent een relatief hoge bevolkingsdichtheid vergeleken met de regio.

Bevolkingsopbouw

De gemeente kent een relatief groot aantal ouderen.

Etniciteit

De gemeente kent minder allochtonen dan het gemiddelde in de regio.

Inkomen

In de gemeente hebben minder mensen een laag inkomen en meer mensen een hoog inkomen dan in de regio.

Opleiding

De gemeente heeft weinig laagopgeleide en veel hoogopgeleide inwoners vergeleken met de regio.

Uitkeringen

Bijna een derde van de mensen ontvangt een uitkering, dit is vergelijkbaar met het regionaal gemiddelde.

Laaggeletterdheid

Het aantal laaggeletterden in de gemeente is vergelijkbaar met het provinciale en landelijke gemiddelde.

Voor meer informatie, zie Bijlage I.

Belangrijkste resultaten gezondheidsmonitor gemeente Mook en Middelaar

Dagelijks functioneren

In Mook en Middelaar gebruikt men relatief meer zorg, met name de ouderen. Wel wordt er minder gebruik gemaakt van welzijnsondersteuning en zijn er minder mensen met beperkingen in dagelijkse activiteiten (HDL). Ook wordt er minder mantelzorg ontvangen door ouderen en wordt er steeds minder mantelzorg ontvangen over de afgelopen jaren. Ruim een derde van de ouders in Mook en Middelaar heeft (af en toe) zorgen over de opvoeding en heeft behoefte aan hulp of advies, dit is iets meer dan in de regio.

Sociaal Maatschappelijk participeren

In de gemeente Mook en Middelaar is er over het algemeen een hoge participatie (vrijwilligerswerk) en een hoge sociale cohesie. Ook wordt er de laatste jaren steeds meer mantelzorg gegeven in beide groepen. Er is wel een hoge mate van eenzaamheid, die fors gestegen is de afgelopen vier jaar.

Kwaliteit van leven

Mensen uit Mook en Middelaar ervaren een betere kwaliteit van leven vergeleken met mensen uit de regio (muv veiligheid). De ervaren gezondheid is voor ouderen stabiel gebleven over de afgelopen jaren, voor volwassenen is deze licht gestegen (regionaal gelijk).

Zingeving

In Mook en Middelaar heeft de meerderheid van de mensen een goede positieve psychische gezondheid, zowel volwassenen als ouderen. Voor volwassenen hoger en voor ouderen lager dan gemiddeld. Dit omvat psychologisch, emotioneel en sociaal welbevinden.

Mentaal welbevinden

Mensen in Mook en Middelaar ervaren een hoge mate van eigen regie over hun leven. Wel hebben veel mensen in de gemeente een verhoogd risico op een angststoornis of depressie, maar binnen beide doelgroepen een kleiner aandeel dan in de regio. Het risico op angst en depressie is voor ouderen de afgelopen jaren fors toegenomen, maar voor volwassenen afgenomen (regionaal toename).

Lichaamsfuncties

Volwassenen uit Mook en Middelaar hebben op alle facetten een gezondere leefstijl vergeleken met de regio. Overgewicht is voor beide doelgroepen de afgelopen jaren stabiel gebleven.

Samenvatting Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen 2016

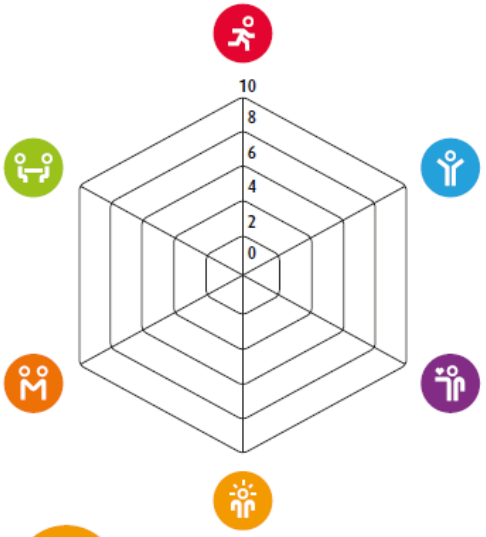
Gemeente Mook en Middelaar

Dagelijks functioneren

1. Chronische aandoeningen	30%	29%	48%	49%
2. Zelfmanagement	-	-	63%	62%
3. Zorggebruik	38%	37%	54%	51%
4. Zorgmijden	14%	14%	7%	8%
5. Mantelzorg ontvangen	2%	2%	5%	11%
6. HDL-beperkingen	-	-	20%	27%
7. Kwetsbaarheid	-	-	4%	8%
8. Fysieke veiligheid	-	-	15%	12%
9. Opvoeding	36%	33%	-	-

Sociaal maatschappelijk participeren

1. Werk	77%	77%	7%	6%
2. Vrijwilligerswerk	36%	31%	38%	31%
3. Mantelzorg geven	22%	18%	23%	18%
4. Welzijnsondersteuning	-	-	36%	43%
5. Sociale netwerk en contacten	19%	23%	42%	24%
6. Eenzaamheid	35%	42%	52%	51%
7. Sociale uitsluiting	9%	15%	6%	10%
8. Discriminatie	8%	11%	6%	6%

Kwaliteit van leven

1. Ervaren gezondheid	84%	80%	67%	59%
2. Tevredenheid met het leven	72%	65%	73%	68%
3. Geluk	8	8	8	8
4. Armoede	12%	18%	5%	10%
5. Sociale veiligheid	9%	10%	4%	6%
6. Leefomgeving	61%	57%	-	-

Lichaamsfuncties

1. Alcohol	6%	12%	7%	6%
2. Roken	15%	22%	9%	10%
3. Bewegen	66%	59%	79%	75%
4. Sedentair gedrag	23%	23%	6%	10%
5. Voeding	29%	28%	54%	47%
6. Gewicht	41%	48%	50%	61%
7. Lichamelijke beperkingen	6%	10%	20%	28%

Mentaal welbevinden

1. Regie over eigen leven	96%	92%	95%	90%
2. Risico op angststoornis/depressie	35%	40%	34%	42%

Zingeving

1. Positieve psychische gezondheid	61%	59%	56%	60%

Volwassenen 19-64 jr = gemeente = regio*
Ouderen 65+ jr = gemeente = regio*

GGD Limburg-Noord

- Geen % beschikbaar
** Onder regio Limburg-Noord vallen de gebieden Noord- en Midden-Limburg*

Dagelijks functioneren

1. **Chronische aandoeningen:** heeft langdurige ziekte(n) of aandoening(en)
2. **Zelfmanagement:** beschikt over veel zelfmanagementvaardigheden
3. **Zorggebruik:** heeft contact gehad met huisarts (korter dan 2 maanden geleden)
4. **Zorgmijden:** bewust zorg gemeden in het afgelopen jaar
5. **Mantelzorg ontvangen:** ontvangt op dit moment mantelzorg
6. **HDL-beperkingen:** heeft beperking in 1 of meer huishoudelijke dagelijkse levensverrichtingen (HDL)
7. **Kwetsbaarheid:** is (fysiek) kwetsbaar
8. **Fysieke veiligheid:** heeft ongeval gehad in afgelopen 3 maanden
9. **Opvoeding:** heeft zorgen over opvoeding en behoefte aan hulp/advies

Sociaal maatschappelijk participeren

1. **Werk:** doet betaald werk
2. **Vrijwilligerswerk:** doet vrijwilligerswerk
3. **Mantelzorg geven:** geeft op dit moment mantelzorg
4. **Welzijnsondersteuning:** gebruikt minstens 1 welzijnsvoorziening
5. **Sociale netwerk en contacten:** heeft minder dan 2 keer per maand contact met buren (volwassenen); heeft een lokaal gereserveerd netwerk (ouderen)
6. **Eenzaamheid:** is matig, ernstig of zeer ernstig eenzaam
7. **Sociale uitsluiting:** is sociaal uitgesloten
8. **Discriminatie:** voelt zich wel eens gediscrimineerd

Kwaliteit van leven

1. **Ervaren gezondheid**: (zeer) goed ervaren gezondheid
2. **Tevredenheid met leven**: (zeer) tevreden met het leven
3. **Geluk**: mate van geluk op dit moment
4. **Armoede**: heeft moeite met rondkomen
5. **Sociale veiligheid**: slachtoffer van huiselijk geweld (v); ouderenmishandeling (o)
6. **Leefomgeving**: ervaart geluid hinder

Zingeving

1. **Positieve psychische gezondheid**: heeft een florerende psychische gezondheid

Mentaal welbevinden

1. **Regie over eigen leven**: heeft gevoel matig tot veel regie te hebben over eigen leven
2. **Risico op angststoornis/depressie**: heeft matig of hoog risico op angststoornis of depressie

Lichaamsfuncties

1. **Alcohol**: is zware alcoholdrinker (min. 1 keer per week ten minste vier glazen (voor vrouwen) en zes glazen (voor mannen) alcohol drinken op één dag)
2. **Roken**: rookt op dit moment
3. **Bewegen**: voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (min. 5 dagen in de week half uur per dag matig intensief bewegen)
4. **Zitten**: zit veel op een gemiddelde dag
5. **Voeding**: voldoet aan de fruitnorm (2 stuks fruit per dag)
6. **Gewicht**: heeft overgewicht (inclusief obesitas)
7. **Lichamelijke beperkingen**: heeft lichamelijke beperking (horen, zien, mobiliteit)

Wil je meer resultaten inzien uit de Gezondheidsmonitor Volwassenen Ouderen, bijvoorbeeld informatie over:

- Hoeveel ouderen van 75+ zich eenzaam voelen
- Hoeveel mensen met een lage SES regie hebben over hun eigen leven
- Hoeveel mannen mantelzorg ontvangen
- Het verschil in mate van bewegen tussen verschillende wijken/kernen

Ga dan naar: https://vrln.databank.nl/dashboard

GGD Limburg-Noord

ONDERDEEL veiligheidsregio limburg-noord

Beschrijving resultaten op gemeente en wijkniveau

Dagelijks functioneren

Binnen de dimensie dagelijks functioneren valt op dat ouderen in de gemeente Mook en Middelaar een hoger zorggebruik hebben tov ouderen in de regio. Van de ouderen heeft meer dan de helft (54%) onlangs nog contact gehad met de huisarts (regio: 51%). Als het gaat om (fysieke) kwetsbaarheid, komt dit onder ouderen in Mook Middelaar relatief weinig voor (4% vs. 8%). Ouderen in de gemeente hebben dan ook minder vaak een beperking in huishoudelijke activiteiten (HDL-beperkingen; 20%) vergeleken met het regionaal gemiddelde (27%). Vergeleken met vier jaar geleden ervaren ongeveer evenveel ouderen in de gemeente HDL-beperkingen. In de regio is er op dit thema een dalende trend te zien. Wel hebben ouderen in Mook en Middelaar vaker recentelijk een ongeval gehad (15% vs. 12%).

In het duidingsgesprek werd opgemerkt dat de activiteiten op het gebied van valpreventie niet werken. Toch is het verhoogd valrisico in de gemeente lager tov de regio. Verder kwam in de bijeenkomst naar voren dat men in de gemeente minder belastbare functies heeft. Dit zou een mogelijke verklaring zijn voor weinig chronische aandoeningen. Dit blijkt echter niet uit de cijfers: op dit thema scoort Mook en Middelaar ongeveer gelijk aan de regio (volwassenen: 30% vs. 29%; ouderen: 48% vs. 49%). Ook werd aangegeven dat het lastig is om de cijfers van zorggebruik te interpreteren, omdat er niet uitgesplitst wordt naar de klacht (wel naar zorgverlener). Deze gegevens zouden eventueel nog uit andere databronnen gehaald kunnen worden (bv huisartsregistraties).

In Mook en Middelaar ontvangt 5% mantelzorg (regio: 11%). In de gemeente wordt er tov vier jaar geleden veel minder mantelzorg ontvangen door ouderen. Ook regionaal is deze dalende trend bij ouderen waarneembaar, maar in de gemeente is de afname nog net iets sterker. Mantelzorg ontvangen onder volwassenen is stabiel gebleven over de jaren. Dit geldt ook voor het regionaal gemiddelde.

Tijdens het duidingsgesprek werd aangegeven dat er een verdiepingsanalyse op dit thema gewenst is. Is er bijvoorbeeld minder aanbod als het gaat om mantelzorg, of is er minder behoefte? Er zijn in de gemeente ook minder kwetsbaren. Daarnaast werd door de aanwezigen uit de praktijk bevestigd dat de zelfmanagement van inwoners uit de gemeente hoog is, ondanks het grote aantal mensen met chronische aandoeningen (63% van de ouderen heeft veel zelfmanagementvaardigheden, in de regio is dit 62%). Zelfmanagement is de capaciteit in het verwerven en behouden van hulpbronnen voor het eigen welbevinden. Dit is daarmee een mooi voorbeeld binnen het gedachtegoed van Positieve Gezondheid. Ouderenzorg in de gemeente is steeds actiever en drempelverlagend. In Molenhoek zijn ze daar al langer mee bezig.

Ouders in de gemeente hebben vaker zorgen bij de opvoeding dan in de regio: ruim een derde heeft (af en toe) behoefte aan hulp of advies (36% vs 33%).

Sociaal Maatschappelijk participeren

In Mook en Middelaar doen veel mensen vrijwilligerswerk vergeleken met de regio (volwassenen: 36% vs. 31%; ouderen: 38% vs. 31%). In de gemeente is er over het algemeen een hoge sociale cohesie onder volwassenen. Zo zijn er relatief minder volwassenen in de gemeente die weinig contact hebben met hun buren (19% vs 23%). Ook ervaren weinig volwassenen discriminatie (8% vs. 11%) en zijn er weinig mensen sociaal uitgesloten vergeleken met de regio (volwassenen: 9% vs. 16%; ouderen: 6% vs. 11%). Ouderen in Mook en Middelaar zijn daarentegen wel vaak op zichzelf: 42% van de ouderen heeft een gereserveerd netwerktype (regio: 24%).

Tijdens de duidingsbijeenkomst werd voorgesteld om een relatie te leggen met eenzaamheid: zijn de mensen die vaak op zichzelf zijn ook eenzamer?

Er is hoge mate van eenzaamheid in de gemeente: ruim één derde van de volwassenen (35%), en meer dan de helft van de ouderen (52%) is eenzaam. Het regionaal gemiddelde voor volwassenen ligt nog een stuk hoger (42%). Eenzaamheid in Mook en Middelaar is de afgelopen vier jaren fors toegenomen,

vooral onder ouderen is er een sterke toename te zien. De stijging onder volwassenen is in de regio sterker dan in de gemeente.

In het duidingsgesprek wordt aangegeven dat er waarschijnlijk minder eenzaamheid is in de gemeente doordat er op dit thema de laatste tijd veel initiatieven zijn ondernomen.

Er wordt in de gemeente veel mantelzorg gegeven: van de volwassenen geeft 22% op dit moment mantelzorg en van de ouderen 23%. Deze percentages liggen voor beide groepen boven het regionaal gemiddelde (beide 18%). Vergeleken met vier jaar geleden wordt er nu veel meer mantelzorg gegeven in Mook en Middelaar. Zowel onder volwassenen als onder ouderen is er een flinke stijging te zien. Deze toename is voor beide doelgroepen sterker dan de toename in de regio.

In Mook en Middelaar wordt er veel minder gebruik gemaakt van welzijnsondersteuning: 36% van de ouderen maakt gebruik van minstens één algemene welzijnsvoorziening, terwijl dit in de regio 43% is. Het gaat hierbij om voorzieningen als een maaltijdendienst, advies of voorlichting van ouderenadviseur, een activiteitencentrum, vervoer naar voorzieningen en een lokaal informatieloket. Het gebruik van welzijnsondersteuning door ouderen in de regio is de afgelopen jaren fors gedaald (voor de gemeente zijn hierover helaas geen trendcijfers beschikbaar).

Kwaliteit van leven

Mensen in de gemeente Mook en Middelaar zijn over het algemeen meer tevreden met hun leven dan mensen in de regio (volwassenen: 72% vs. 65%; ouderen: 73% vs. 68%). Ook wordt er in de gemeente minder armoede ervaren vergeleken met de regio: 12% van de volwassenen en 5% van de ouderen heeft moeite met rondkomen. In de regio is dit 18% vs. 10%. Daarnaast vindt er minder ouderenmishandeling plaats (4% vs 6%). Wel wordt er meer geluidhinder ervaren (61%) vergeleken met de regio (57%).

Dit laatste is herkenbaar voor de aanwezigen bij de duidingsbijeenkomst. Mensen wonen in deze gemeente voor hun rust en dan is iedere hinder al snel te veel. Zo geven een aantal mensen bijvoorbeeld aan dat ze last hebben van vliegverkeer, terwijl er geen vliegveld in de buurt is.

Daarnaast ervaren mensen uit de gemeente hun gezondheid beter dan mensen uit de regio (volwassenen: 84% vs. 80%; ouderen: 67% vs. 59%). Voor ouderen in Mook en Middelaar is de ervaren gezondheid de afgelopen jaren stabiel gebleven. Dit geldt ook voor het regionaal gemiddelde van deze doelgroep. Onder volwassenen is de ervaren gezondheid licht gestegen, terwijl het onder volwassenen in de regio ongeveer gelijk is gebleven.

Zingeving

In de gemeente ervaren minder ouderen een goede positieve psychische gezondheid* (56%) vergeleken met de regio (60%). Van de volwassenen ervaart 61% hun positieve psychische gezondheidstoestand als ‘florerend’. Dit percentage ligt hoger dan het regionaal gemiddelde (59%). De psychische gezondheid omvat zowel het psychologisch, emotioneel als sociaal welbevinden.

Bij dit thema werd tijdens de duidingsbijeenkomst opgemerkt dat het interessant zou zijn om te koppelen met ouderen die nog zelf in staat zijn om te rijden (zichzelf kunnen verplaatsen). Dit zou mogelijk het gevoel van zingeving kunnen vergroten.

Mentaal welbevinden

In Mook en Middelaar ervaart een ruime meerderheid van de mensen regie over hun eigen leven. Dit aandeel is voor beide doelgroepen hoger dan het regionaal gemiddelde (volwassenen: 96% vs. 92%; ouderen 95% vs. 90%). De regie over het eigen leven is onder ouderen in de gemeente toegenomen over de afgelopen jaren. Ook regionaal is er een toename onder ouderen waarneembaar. Bij volwassenen in Mook en Middelaar is de eigen regie echter ongeveer gelijk gebleven, ook in de regio is dat het geval voor deze groep.

Daarnaast zijn er in Mook en Middelaar minder mensen met een risico op een angststoornis of depressie vergeleken met mensen in de regio (volwassenen: 35% vs. 40%; 34% vs. 42%). Dit neemt niet weg dat het nog steeds over ruim één derde van de mensen gaat dat een verhoogd risico heeft. De afgelopen vier jaar is het risico op een angststoornis of depressie onder ouderen in Mook en Middelaar gestegen. Ook het regionaal gemiddelde is onder deze doelgroep gestegen. Voor volwassenen in de gemeente is er juist een daling te zien als het gaat om dit risico, terwijl er regionaal ook voor deze doelgroep een stijging te zien is.

Lichaamsfuncties

Onder volwassenen in Mook en Middelaar wordt relatief weinig zwaar gedronken: 6% drinkt zwaar alcohol, tegenover 12% van de volwassenen in de regio. Ook als het gaat om roken, doen volwassenen in de gemeente dit minder vaak (15%) vergeleken met volwassenen uit de regio (22%). Door ouderen in Mook en Middelaar wordt er minder vaak overmatig gezeten (6% vs. 10%) en voldoen zij vaker aan de fruitnorm (54%) vergeleken met ouderen in de regio (47%). Ook hebben mensen in de gemeente minder vaak een lichamelijke beperking, bijvoorbeeld een gehoorbeperking of beperking in mobiliteit, dan ouderen in de regio (volwassenen: 6% vs. 10%; ouderen: 20% vs. 28%).

Er wordt veel bewogen door mensen in Mook en Middelaar: 66% van de volwassenen en 79% van de ouderen voldoet aan de Beweegnorm, in de regio is dit 59% vs. 75%. Het aantal ouderen in de gemeente dat voldoet aan de beweegnorm de afgelopen jaren toegenomen. Ook in de regio is er een stijging waarneembaar bij de ouderen, deze is sterker dan de toename in de gemeente. Onder volwassenen in de gemeente is het beweeggedrag licht gedaald, terwijl het regionale gemiddelde stabiel gebleven is.

In de gemeente komt veel overgewicht voor. Bijna de helft van de volwassenen (41%) en de helft van de ouderen (50%) heeft overgewicht. De regionale percentages liggen nog hoger (48% vs. 61%). Het aandeel mensen met overgewicht in de gemeente Mook en Middelaar is de afgelopen jaren stabiel gebleven, zowel onder volwassenen als onder ouderen. De regionale trend voor beide doelgroepen is ook ongeveer gelijk gebleven over de afgelopen vier jaar.

Tijdens het duidingsgesprek gaven de aanwezigen aan dat Mook en Middelaar wordt gezien als een 'hardloopdorp'. Dit zou een verklaring kunnen zijn voor de lagere percentages als het gaat om overgewicht (en diabetes) en de hogere percentages als het gaat om bewegen tov de regio.

Beleidsplan Sociaal Domein:

In het duidingsgesprek werd ook gerefereerd naar het beleidsplan Sociaal Domein. Hierin worden monitor gegevens gekoppeld aan aspecten van het sociaal domein. Dit wordt als nuttig én actueel ervaren.

Conclusie en aandachtspunten:

Over het algemeen is Mook en Middelaar een gezonde gemeente en laat het op veel thema's een gunstig beeld zien tov de regio en het land.

Hierbij blijven de volgende thema's nog wel een punt van aandacht:

1. *Aandacht voor specifieke doelgroepen, o.a. overbelaste mantelzorgers/ jongvolwassenen.*
2. *Focus op bepaalde thema's, bv positieve psychische gezondheid (ouderen) en geluidhinder.*
3. *Vergelijken met trends, met name eenzaamheid, en relatie leggen met zingeving.*

Voor de belangrijkste trendgrafieken, zie Bijlage II.

Voor alle resultaten, klik hier.

Bijlage I - Demografie en bevolkingsontwikkelingen in Mook en Middelaar

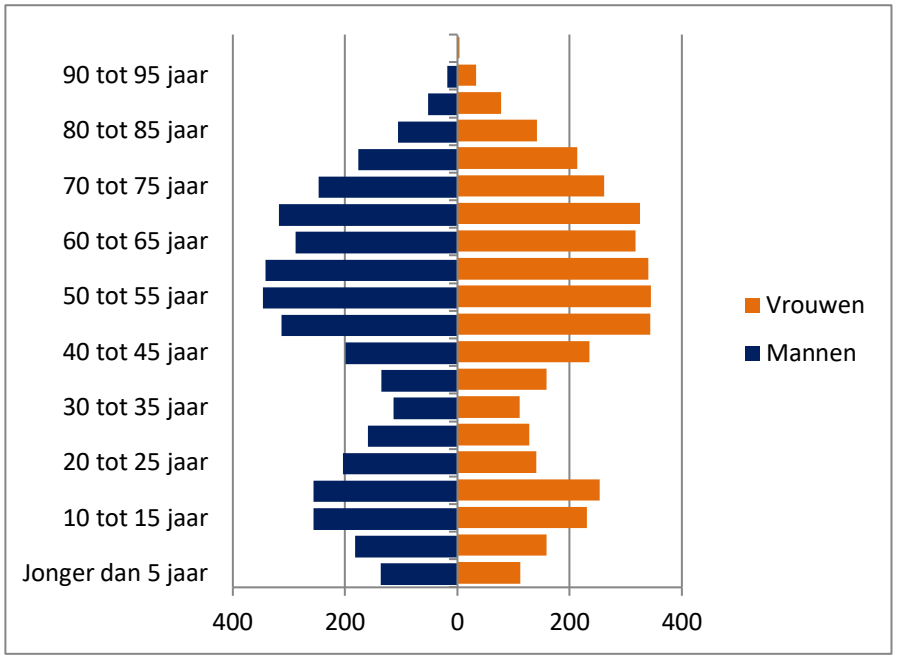
Om de resultaten van de Gezondheidsmonitor goed te kunnen interpreteren, is het van belang enig inzicht te hebben in de achtergrond van de bevolkingsgroep die onderzocht is. Zo kan een bepaalde achtergrond variabele samen hangen met een gezondheidsindicator (bijvoorbeeld opleiding en overgewicht). Hieronder een toelichting per achtergrond indicator.

Algemene kenmerken

Op 1 januari 2017 kent de gemeente Mook en Middelaar 7.775 inwoners. Er is een relatief hoge bevolkingsdichtheid tov de regio: 447 km2. In Midden-Limburg wonen 355 inwoners per km2 en in Noord-Limburg 338 inwoners per km2. Vergeleken met Nederland is dit echter wat lager (507 inwoners per km2). De bevolkingsdichtheid in de gemeente is de afgelopen jaren toegenomen (in 2013 was dit 450 per km2; CBS Statline, 2013-2017).

Bevolkingsopbouw Mook en Middelaar

In de gemeente Mook en Middelaar wonen iets meer vrouwen dan mannen. De gemeente kent een relatief groot aantal ouderen. Van alle inwoners is meer dan de helft (64%) boven de 45 jaar (zie figuur 1). De grijze druk van deze gemeente is de laatste vier jaren fors gestegen: van 39% naar 47%. De groene druk geeft de verhouding weer tussen het aantal mensen van 0 tot 20 jaar ten opzichte van de mensen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep (van 20 tot 65 jaar). De groene druk geeft de verhouding weer tussen het aantal mensen van 0 tot 20 jaar ten opzichte van de mensen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep (van 20 tot 65 jaar). De groene druk is afgenomen tov vier jaar geleden (van 40% naar 31%). Mook en Middelaar kende het afgelopen jaar een geboortecijfer van 7 kinderen per 1000 inwoners en 6 mensen per 1000 inwoners zijn overleden (CBS Statline, 2013-2017).

figuur 1.1. Bevolkingspiramide Mook en Middelaar. Het aantal mannen en vrouwen per leeftijdsklasse.

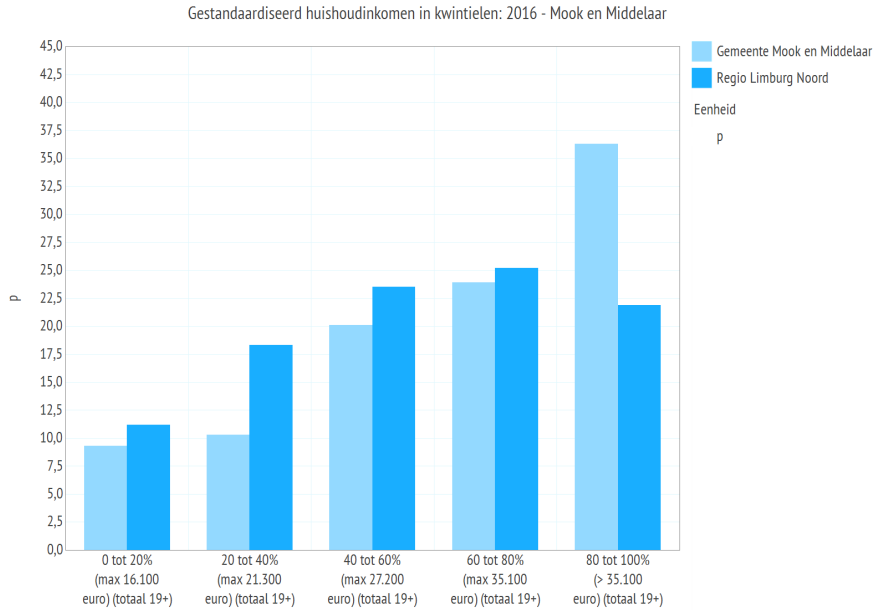
Migratieachtergrond

In de gemeente Mook en Middelaar heeft 14% van de bevolking een migratieachtergrond. Hiervan is de meerderheid Westerse allochtoon (10%) en 4% van niet-Westerse afkomst. Het aandeel inwoners met een migratieachtergrond is licht toegenomen ten opzichte van 2013 (13%). In vergelijking met regionale percentages, kent de gemeente relatief minder mensen met een migratieachtergrond: 19% van de bevolking in Limburg-Noord is van allochtone afkomst, waarvan 7% van niet-Westerse afkomst. Ook in de regio is dit percentage over de afgelopen jaren licht toegenomen. In 2013 was 18% van de bevolking in Limburg-Noord allochtoon (CBS Statline, 2013-2017).

Inkomen

In de gemeente Mook en Middelaar valt bijna één op de 10 mensen (9%) in de laagste inkomenscategorie (max 16.100 euro per jaar). Dit is lager dan zowel het

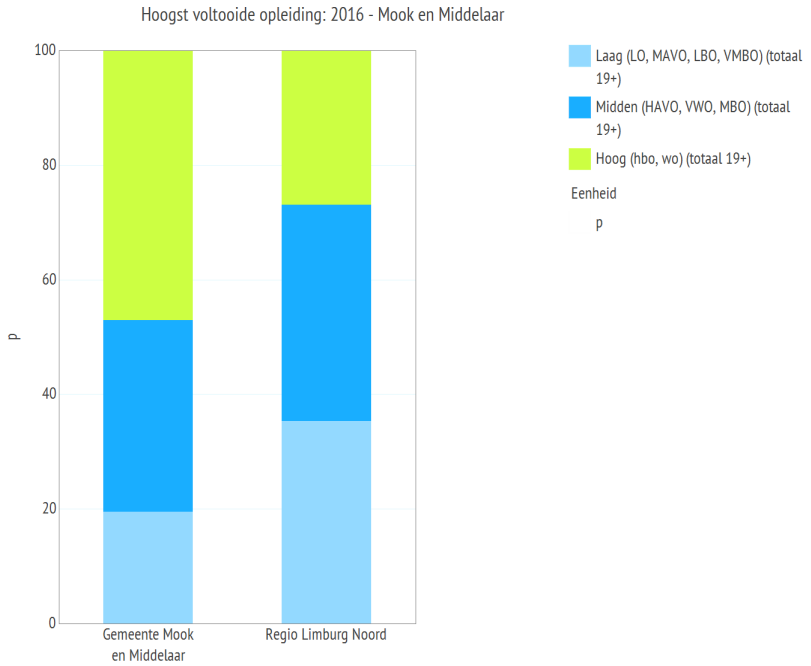
regionaal gemiddelde (11%) als het landelijk gemiddelde (14%). Volwassenen in de gemeente behoren iets vaker tot de laagste categorie (10%) dan ouderen (8%). Daarnaast heeft ruim één derde van de mensen (36%) in Mook en Middelaar een hoog inkomen (>35.100 euro per jaar). Ook als het gaat om de hoge inkomens vallen volwassenen vaker in de categorie dan ouderen (37% vs 34%). Het regionaal gemiddelde ligt op 22% (Gezondheidsmonitor 2016).

Figuur 1.2. Gestandaardiseerd Huishoudinkomen per jaar in kwintielen (Gezondheidsmonitor 2016)

Opleiding

Eén op de 5 mensen (20%) in Mook en Middelaar is laagopgeleid. In zowel de regio als het land ligt dit percentage hoger (35% vs. 31%). Daarnaast is bijna de helft van de mensen (47%) hoogopgeleid. Dit aandeel is ligt een stuk boven het regionaal gemiddelde (27%) en het landelijk gemiddelde (34%). Eén derde valt in de middelste categorie (33%). Hier gaat het om mensen die als hoogst afgeronde opleiding HAVO, VWO of MBO hebben behaald.

Figuur 1.3. Hoogst voltooide opleiding (laag, midden of hoog; Gezondheidsmonitor 2016).

Er zijn grote verschillen waarneembaar in opleidingsniveau tussen de doelgroepen volwassenen en ouderen. Zo is één derde van de ouderen (33%) in de gemeente laagopgeleid, terwijl dit onder volwassenen slechts ongeveer één op de 7 is (13%). Ook in Limburg-Noord en in Nederland zijn deze verschillen te zien. Deze verschillen zijn te verklaren door het feit dat het vroeger vanzelfsprekender was om op jonge leeftijd te gaan werken. Tegenwoordig worden mensen gestimuleerd om een opleiding af te ronden. Voor jongeren tussen de 16 en 18 jaar geldt dat zij verplicht zijn om een startkwalificatie te halen. Dat wil zeggen dat zij het minimale onderwijsniveau moeten behalen dat nodig is om serieus kans te maken op duurzaam geschoold werk in Nederland (Gezondheidsmonitor 2016).

Uitkeringen

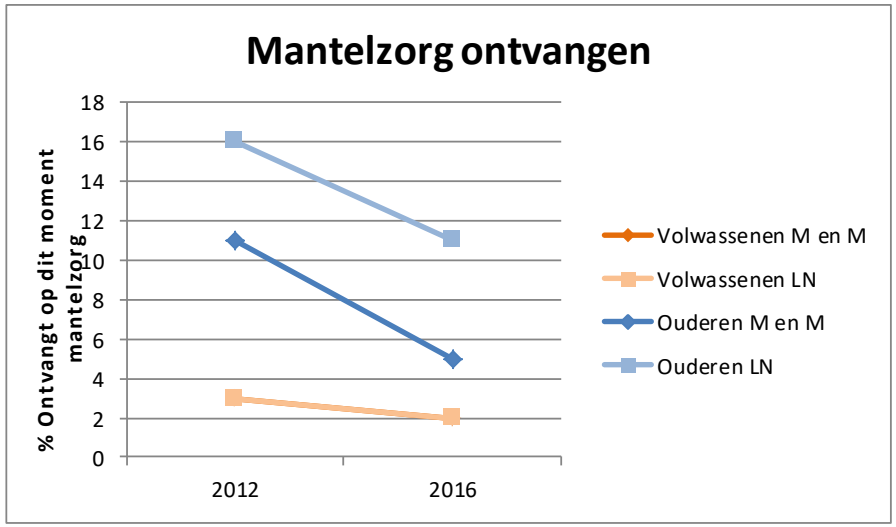
In de gemeente Mook en Middelaar ontvangt ongeveer een derde (32%) van de mensen een uitkering. Dit is een stijging ten opzichte van vier jaar geleden, toen ontving 28% een uitkering (inclusief AOW). Een AOW wordt het vaakst ontvangen (25%), gevolgd door een uitkering voor Arbeidsongeschiktheid (3%). Daarnaast ontvangt 2% van de mensen in de gemeente een werkloosheidsuitkering, en 3% zit in de bijstand. Het percentage uitkeringen in Mook en Middelaar ligt hoger dan het regionaal gemiddelde (30%) en het landelijk gemiddelde (29%). Regionaal is er ook een lichte stijging te zien over de afgelopen jaren (2013: 28%; CBS Statline 2013-2017).

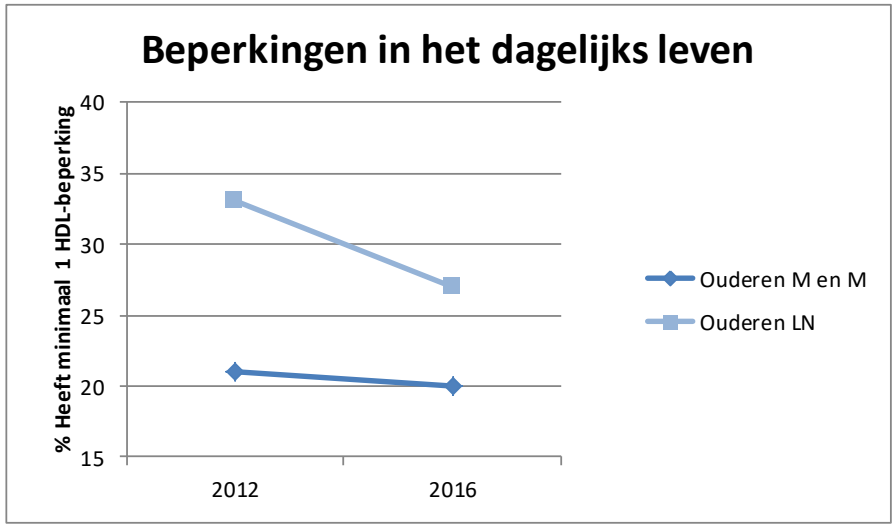
Laaggeletterdheid

Laaggeletterdheid wil zeggen dat men moeite heeft met lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer. Laaggeletterden kunnen zichzelf minder goed redden, doen een groter beroep op gemeentelijke voorzieningen en hebben grote moeite om brieven, website of andere communicatiemiddelen van de overheid te begrijpen (ROA, 2016). De provincie Limburg als geheel kent een nagenoeg gelijk aandeel laaggeletterden als de rest van Nederland (12% vs 11%). Binnen de gemeente Mook en Middelaar is het aantal laaggeletterden vergelijkbaar met zowel het provinciale als het landelijke gemiddelde. In de gemeente is 11-13% van de mensen laaggeletterd.

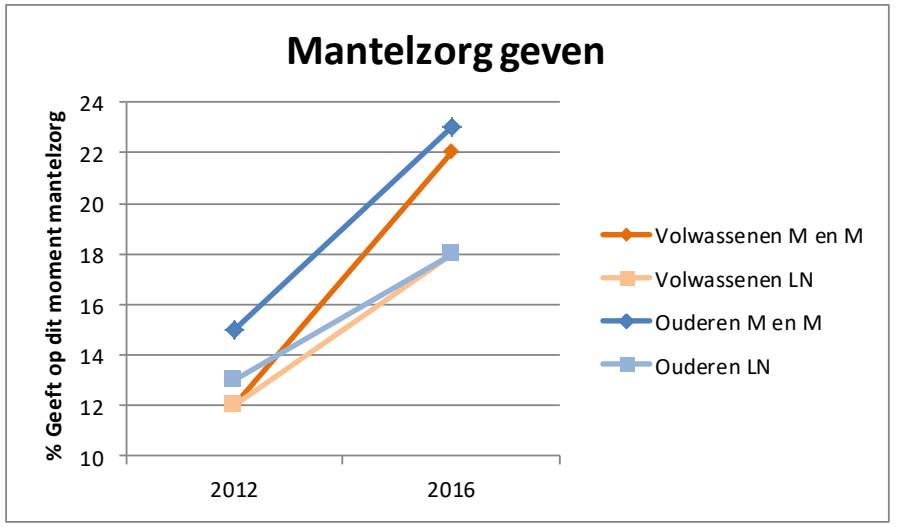
Bijlage II – Belangrijkste trendgrafieken

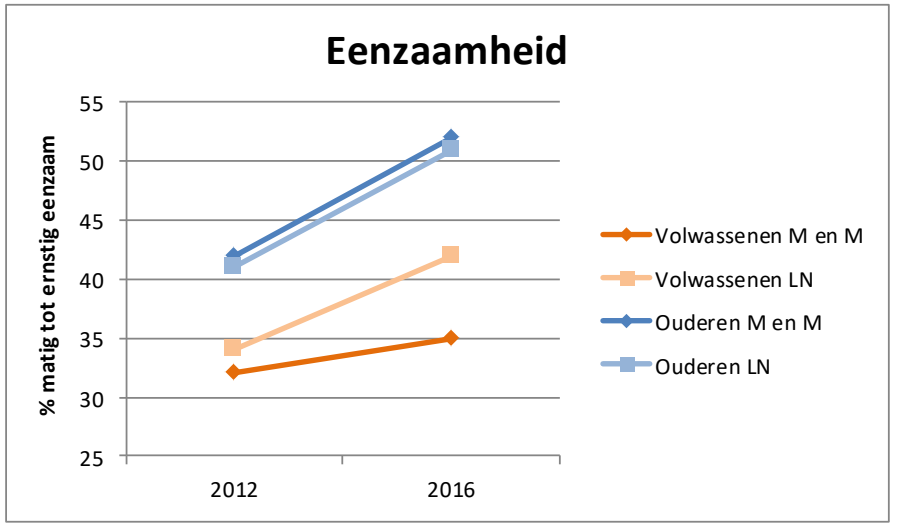
Dagelijks functioneren

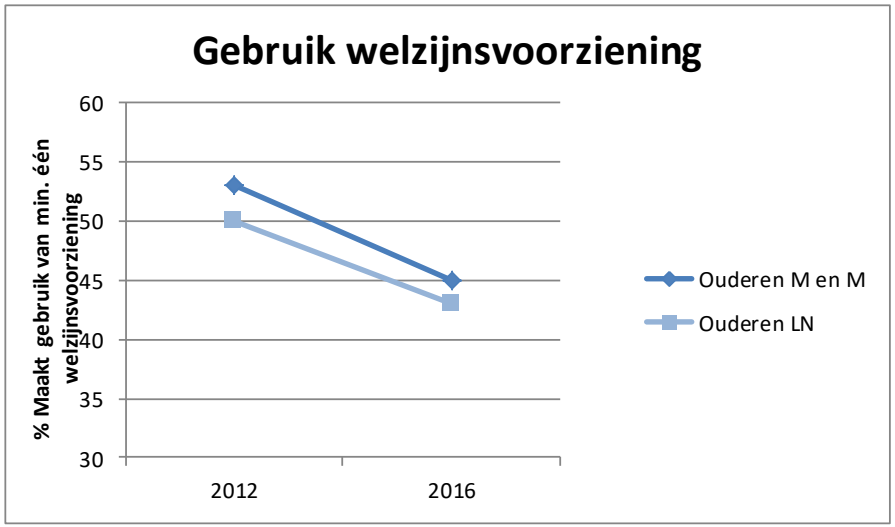

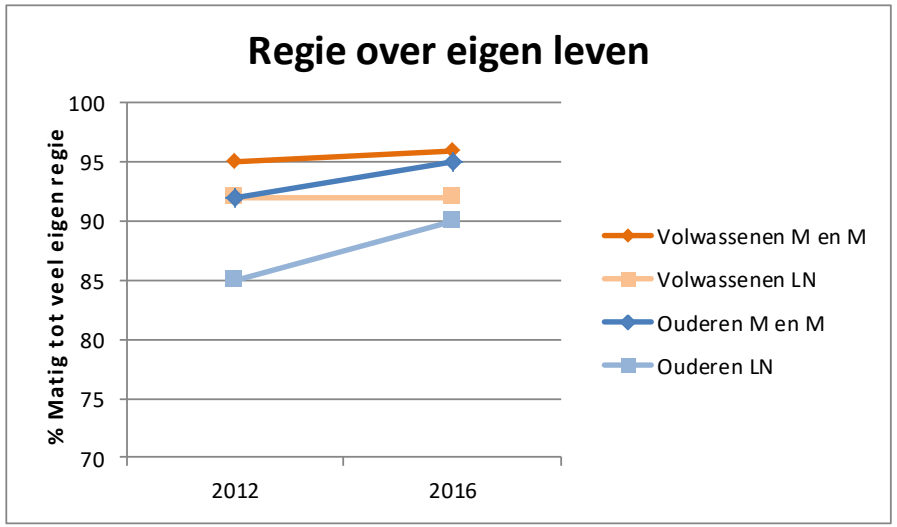
Sociaal Maatschappelijk participeren

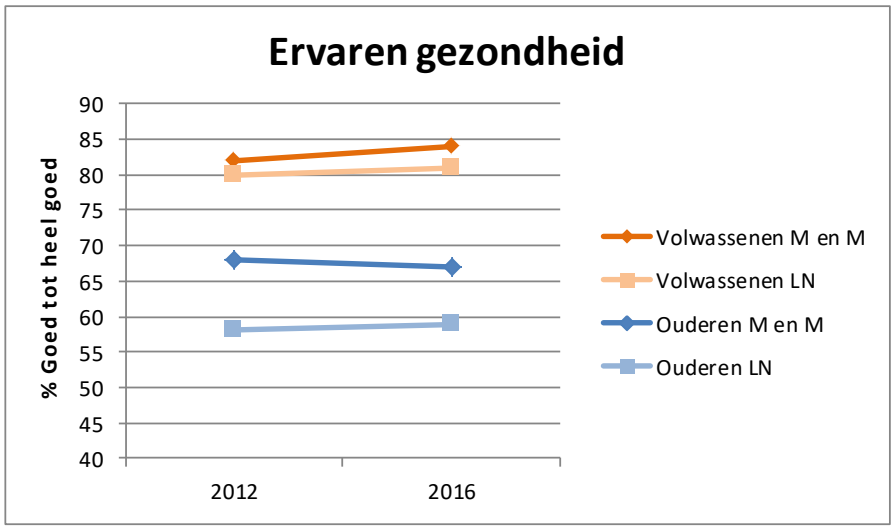

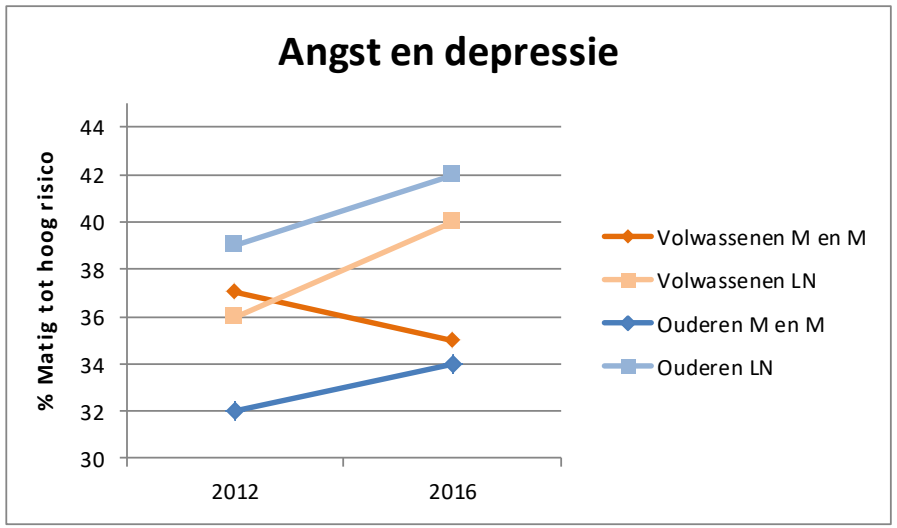

Mentaal welbevinden

Kwaliteit van leven

Zingeving

Geen trends beschikbaar.

Lichaamsfuncties

